

Sygn. akt III A Ua 1521/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica
Sędziowie:	SSA Barbara Staśkiewicz (spr.) SSA Grażyna Szyburska-Walczak
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji K. W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

z dnia 17 czerwca 2013 r. sygn. akt VII U 645/13

I. oddala apelację,

II. zasądza od wnioskodawczynie na rzecz strony pozwanej kwotę 120,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy oddalił odwołanie wnioskodawczynie K. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 21 marca 2013 r. i zasądził od wnioskodawczynie na rzecz organu rentowego kwotę 60,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Wnioskodawczynie pozostając w zatrudnieniu w Urzędzie Skarbowym w Ś. złożyła u strony pozwanej w dniu 29 maja 2006 r. wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 12 czerwca 2006 r. strona pozwana przyznała wnioskodawczyni prawo do emerytury począwszy od dnia 1 maja 2006 r. Wypłata emerytury podlegała zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie przez wnioskodawczynię zatrudnienia.

Decyzją z dnia 13 marca 2009 r. dokonano przeliczenia emerytury i podjęto jej wypłatę.

Decyzją z dnia 10 października 2011 r. strona pozwana w oparciu o przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) zawiesiła wnioskodawczyni wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. w związku z kontynuowaniem zatrudnienia.

W dniu 23 listopada 2012 r. wnioskodawczyni powołując się na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. złożyła u strony pozwanej wniosek o wznowienie postępowania w sprawie decyzji z dnia 10 października 2011 r. oraz o wypłatę emerytury za cały okres zawieszenia wypłaty świadczenia. Wnioskodawczyni kontynuuje zatrudnienie.

Decyzją z dnia 22 grudnia 2012 r. strona pozwana podjęła wypłatę emerytury począwszy od dnia 22 listopada 2012 r. Natomiast decyzją z dnia 21 marca 2013 r. organ rentowy odmówił uchylecia decyzji z dnia 23 września 2011 r., w części w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r.

Sąd I instancji, opierając się na ustalonym w sprawie powyższym stanie faktycznym, uznał, że odwołanie wnioskodawczyni nie zasługiwało na uwzględnienie, choć z innych przyczyn, niż wskazane przez stronę pozwaną.

Wnioskodawczyni występując do organu rentowego z wnioskiem o wznowienie postępowania wywodziła swoje żądanie z treści przepisu art. 145a § 1 kpa, stanowiącego, że można żądać wznowienia postępowania w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. Skargę o wznowienie wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (§ 2).

Wnioskodawczyni, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. domagała się podjęcia wypłaty emerytury i wyrównania świadczenia za cały okres zawieszenia jego wypłaty.

Sąd Okręgowy stwierdził, że żądanie to nie podlega uwzględnieniu, jeśli zważy się na uzasadnienie omawianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego w zakresie, w jakim określa ono skutki orzeczenia o niekonstytucyjności przepisu art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wynika z niego, że niekonstytucyjność przepisów dotyczy wyłącznie osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, czyli w okresie od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, to jest od dnia 1 stycznia 2011 r.

Tymczasem wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury w 2006 r., czyli w chwili obowiązywania przepisu uzależniającego wypłatę świadczenia od rozwiązania stosunku pracy. Nie sposób zatem przyjąć, że w stosunku do wnioskodawczyni ma zastosowanie zasada praw nabytych, albowiem w dacie przejścia na emeryturę, prawa w zakresie jednoczesnego zatrudnienia i pobierania emerytury wnioskodawczyni nie nabyła.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawczyni na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc. Orzeczenie o kosztach oparto o przepis art. 98 kpc, z którego wynika, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu) w związku z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy

prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Strona pozwana była w sprawie reprezentowana przez pełnomocnika - radcę prawnego i z tych względów w oparciu o przepis § 11 ust. 2 cytowanego rozporządzenia Sąd I instancji obciążył wnioskodawczynię kosztami zastępstwa procesowego w granicach stawki minimalnej.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył pełnomocnik wnioskodawczyni, zarzucając mu niewłaściwe przyjęcie, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. nie ma wpływu na treść decyzji wydanej w stosunku do wnioskodawczyni.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Organ rentowy w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika wnioskodawczyni jest nieuzasadniona.

Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 kpc, nie popełnił też błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, albowiem prawidłowo zinterpretował i zastosował odpowiednie przepisy prawa. Sąd Apelacyjny podziela argumenty zawarte w uzasadnieniu Sądu Okręgowego i przyjmuje je za własne.

Sporna kwestia sprowadzała się do ustalenia, czy w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., wnioskodawczyni przysługuje prawo do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r.

Pełnomocnik wnioskodawczyni zarzucił, że wnioskodawczyni jest osobą, do której odnoszą się skutki powyższego wyroku Trybunału Konstytucyjnego, albowiem jest osobą, która przed dniem 1 stycznia 2011 r. nabyła emeryturę i kontynuowała zatrudnienie.

Zarzut ten jest nietrafny. Co prawda z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. wynika, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) jest niezgodny z Konstytucją w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Jednak w uzasadnieniu wyroku Trybunał już dokładnie wyjaśnił, że niekonstytucyjność tego przepisu nie znajduje zastosowania do wszystkich emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., ale wyłącznie **do tych emerytów, którzy uzyskali prawo do emerytury w okresie od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r.** W tym okresie bowiem nie istniał wymóg uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, jako warunku pobierania świadczenia. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że w stosunku do tych emerytów przepis art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010 r., jest przepisem niekonstytucyjnym, bowiem narusza on zasadę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten bowiem nakładał na osoby, które nabyły już prawo do świadczenia, skutecznie spełniając wówczas obowiązujące warunki (to jest: osiągnęli wiek emerytalny i wykazali się odpowiednim stażem ubezpieczeniowym), by po raz kolejny wykazały swoje prawo do pobrania emerytury, poprzez spełnienie dodatkowego warunku jakim jest rozwiązanie dotychczasowego stosunku pracy.

Skutkiem wydanego przez Trybunał wyroku jest utrata mocy obowiązującej przez art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010 r., z dniem 22 listopada 2012 r., w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1

stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Natomiast wobec pozostałych osób, to jest osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r., jak i po dniu 31 grudnia 2010 r., powyższy wyrok nie znajduje zastosowania.

Z akt sprawy jasno wynika, iż wnioskodawczyni prawo do emerytury nabyła z dniem 1 maja 2006 r. Wówczas obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Właśnie na podstawie tego przepisu, z powodu kontynuowania zatrudnienia przez wnioskodawczynię wstrzymano jej wypłatę emerytury. Powyższy przepis na mocy art. 37 pkt 5 lit. „b” ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507) został z dniem 8 stycznia 2009 r. uchylony. Tak więc dopiero od tej daty możliwe było pobieranie emerytury, bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy. Taki stan prawny trwał do dnia 31 grudnia 2010 r., gdyż od dnia 1 stycznia 2011 r. obowiązuje art. 103a, dodany do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r., znoszący możliwość pobierania emerytury bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy. Przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych objął wszystkich emerytów, a więc nie tylko tych, którzy prawo do emerytury uzyskują od momentu jego wejścia w życie, ale również tych, którzy przeszli na emeryturę wcześniej. Przy czym ci emeryci, którzy nabyli prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r., mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie zmiany, czyli do dnia 30 września 2011 r. Jeżeli do tego momentu stosunek pracy nie ustał, wypłata emerytury została przez organ rentowy wstrzymana, poczynając od dnia 1 października 2011 r., co też miało miejsce w sytuacji wnioskodawczyni.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że skoro wnioskodawczyni nabyła emeryturę w dniu 1 maja 2006 r., a więc w czasie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawierającego wymóg uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, jako warunku pobierania świadczenia, to błędnie pełnomocnik wnioskodawczyni twierdził, że w świetle powyższego wyroku Trybunału Konstytucyjnego, przysługuje jej prawo do wypłaty emerytury za sporny okres.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny w punkcie I wyroku, na podstawie art. 385 kpc, oddalił apelację pełnomocnika wnioskodawczyni jako bezzasadną.

Wnioskodawczyni jest zatem stroną przegrywającą sprawę i zgodnie z art. 98 kpc jest obowiązana zwrócić organowi rentowemu, jako stronie przeciwnej, na jego żądanie, koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym koszty zastępstwa procesowego. Organ rentowy w postępowaniu apelacyjnym był reprezentowany przez pełnomocnika – radcę prawnego M. Ś. (k. 31 - akt sprawy), który na rozprawie apelacyjnej wniósł o zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów zastępstwa procesowego. Wobec powyższego Sąd Apelacyjny w punkcie II wyroku w oparciu o art. 98 kpc i §1 2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu zasądził od wnioskodawczyni na rzecz organu rentowego kwotę 120,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.